

odpisani? Ali kaj je cela občina dosegla, če so ji vsem poškojenim kmetom skupno 2 do 4 krone — ali še manj — štibre odpisali, pri tem ko stroški komisarja, kateri pride škodo popisavat — 20 do 30 kron — mogoče tudi več — znašajo! Plača za pot komisarja gre sicer iz državne kase, katero pa vseh štibronosec občutiti mora.

Če bi bili kmetje v tej reči boljše podučeni, bi predvidne brezkoristne naznanila o takih škodah izostale.

In taki poduk naj kmetje za naprej v sledečem imajo:

A. Po § 2 odstavka 1. omenjene postave stori se še le tedaj odpis štibre pri parcelah v meri do 4 hektarov (7 johov) če je skoz točo, vodo, ogenj, poljske miši, trtne uši najmanj četrt pridelkov vničenih. Pri parcelah v velikosti nad 4 hektare (7 johov) mora pa najmanj 1 hektar (ali okoli $1\frac{3}{4}$ joha) vničeno biti, to je, cela škoda mora najmanj od pridelkov vsega površja 1 hektar iste parcele skupaj znašati, če se hoče odpis štibre doseči.

B. Poškodbe skoz druge neodvračljive prigodke, to je suša, mokrota, zima, mraz, škodljive živali, arja, peronospora, oidium, žitni smetljaj, vsake sorte (vrhovne smeti, smrdljive smeti, umazanec,) ružiček, žitno poleganje more se odpis štibre od parcel najmanjše mere (kakor pri toči i. t. d.) le tedaj doseči, če škoda več kakor $\frac{1}{4}$ del od vsega pridelka na polju v eni štiberski občini ležeče posesti, štibroplačevalca znaša, naj si bo polje z eno, dvema ali mešanimi letnami posejano.

Kjer se dve letne v letu dobijo, računi se za prvo nasetev $\frac{2}{3}$ (dve tretjine), tretja nasetev $\frac{1}{3}$. Ena sama nasetev velja $\frac{1}{4}$.

Pri zmešanih kulturah računi se kot glavni pridelek $\frac{2}{3}$, kot stranski pridelek $\frac{1}{3}$, kar je posebno pri sadnih vrtih (ali travnikih z sadnim drevjem) opazovati. Tukaj je dohodkom prilično, sadje kot glavni in trava kot stranski pridelek.

Pri travnikih z sadnim drevjem (oziroma pri novo nasajenih sadnih vrtih) je kot glavni pridelek travni dobiček, in sadje kot stranski pridelek v poštevmati. V takih dogodkih se pri poškodovanju travnikov računi trava z $\frac{2}{3}$ in sadje z $\frac{1}{3}$ škodne mere.

(Konec sledi.)

Gospodarske stvari.

(O zatiranju deteljne predenice. Robert Rossi v Veroni je nedavno spravil v trgovino sredstvo v zatiranje deteljne predenice. Obstoja iz železne galice, ki je na zraku razpadla, in male primesi naftalina. Navodilo za porabo svetuje, naj se ona mesta, kjer se je prikazala predenica, do dva prsta visoko nad zemljo pokosijo. Uničevalno sredstvo (Polvere Anticucuta) naj se ob dnevih, kedar je obilo rose, z gostim sitom na pokošena mesta naštupa. Kakor pa poroča časopis „Tiroler Landwirthschaftl. Blätter“, je uspeh Rossi-jevega sredstva zelo negotov, ne oziraje se na to, da je cena tistega neprimerno visoka. Kilogram tega praška stane 30 kr., dočim se dobi železna galica po 8 kr. Pri poskusih, ki so jih svoječasno narejali na deželni učni zavod pri sv. Mihehu v zatiranju predenice po deteljiščih, ni bilo mogoče deteljne predenice same zatreti: vsa sredstva,

ki so bila uspešna proti predenici, pokončala so z eno tudi deteljo. Slabejše raztopine železne galice (do petprocentne, niso ugonobile predenice, močnejše raztopine poškodovale so tudi deteljo.

(Flajšter ali tla za konjske štante.) Najbolj flajšter za konjske štale je drobní pesk, katerega su debelo nasuti, poprej pa kakih 70 cm. globoko skopati in vrh peska potem z steljo nastlati; pesek se enkrat v letu, navadno v spomladi pograbi kateri najboljši gnoj prinese. Na teh peskovih tleh stojijo konji prav na mehkem in hladnem; kopita, ki in kosti se tudi izvrstno ohranijo. Ležišče je na takih tleh za konje prava dobrota in tudi stari konji se na takem tlu lažje vstajajo kakor na lesenem ali gladkem kamenitem flajštru. Če se pesek večkrat pregrabi in semtertja kaka fura frišnega na površje razgliha, ostane zrak v štali čist, ker se ščavnica razceja, temuč se scedi v dnu. Vrednost takih peskovih tla je razvidna; pa tudi v zimskem času prihrani posestnik veliko na kovanju, ker se grifi na podkova ne obnucajo; kajti v tem času se večkrat pripeljejo da konji po 16 do 18 ur na dan v štali stojijo.

(Čebele roparice.) Proti koncu čebelne panj prikažejo se večkrat tako zvane čebelne roparice. Splošno je mnenje, da so roparice posebna vrsta čebel, ali pa, da marsikateri čebelarji s pokladijanjem žganja pripravijo svoje čebele k ropanju. Pregovor: „Priložnost napravi tata“ ima svojo veljavo ne samo pri ljudeh, ampak tudi pri čebelah. Kjer se jim nudi priložnost, med ugrabiti, ugrabijo ga tudi. Čebelar mora gledati, da čebele take priložnosti ne zadobé. Nikoli ne smejo pri čebeljaku ležati prazne voščine, nikoli se ne sme tam puščati med. Duh voska in medu pribavi čebele — domače in tuje, ki pri panjih v koših vse natanko preiščejo, da bi prišle do medu. Čebelar naj pri svojih panjovih ne trpi druge odprtosti kakor žrelo ali letalnico. Vsaka luknjica, vsaka polica in špranja se mora skrbno zamašiti in zamazati. Najbolj vrstna maža je ilovica, pomešana s frišnim kravjekom ali pa slednji sam. Tudi žrela sama, ki so tako velika, da se more z roko seči vanje, privabijo roparice. Žrela naj bi bilo le tako visoko, da se s prstom ne more do notri, in le tako dolgo, kakor mezinec. Napadejo roparice vselej le slabe in brezmatične panjove. V panjovih s premakljivimi satniki se je lahko prepričati, ali je čebelno ljudstvo brez matice ali ne. Težje je to pri slamnatih uljih ali trdnih panjovih. Ob prav hladnih dneh se lahko o tem prepričamo, če ima ljudstvo matico ali ne. Spodnje konce voščine stisnimo skupaj, ko smo koš nekoliko privzdignili, in panj spodaj odprli. Ako se beli vosek zdrobi, tedaj panj navadno brez matice. Brezmatičnega panja ne trpimo v čebelnjaku, izpodrežimo ga popolnoma in stresimo čebele pred čebelnjak; te zletijo potem na druge panjove. To delo se najbolje opravi koncem junija ali v začetku avgusta. Ako se navzlic temu roparice katerega panja lotijo, tedaj postavimo oropani panj za več dni v klet. Roparice se pozgubijo, ali nimajo več kaj ugrabiti. Zastrupljanje roparic je vsakem slučaju kaznivo, ker se po ostrupljenem medu tudi ljudje morejo zastrupiti. Ako hočemo pozvrediti, iz katerega panja hodijo čebele ropat, potrosimo roparico z moko in opazujemo potem posamezne panjove.